

Programma *Psyfar* - Editie 3, 2021

Module 1: Afbouw van langdurig medicatiegebruik bij een jongen met autisme

Over de auteurs

Dr. S.R.T. Veerman, psychiater, GGZ-Noord-Holland-Noord, Alkmaar

Drs. M. van der Meer-van Straten, kinder- en jeugd psychiater, GGZ-Noord-Holland-Noord, Alkmaar

Samenvatting

Adviezen rond afbouw en stoppen van psychofarmaca bij kinderen en adolescenten zijn nauwelijks beschikbaar. Evidentie uit de bestaande literatuur omtrent afbouw van onderhoudsbehandeling met antidepressiva en antipsychotica bij volwassenen is beperkt. Aan de hand van een casus van een 20-jarige patiënt met een autismespectrumstoornis (ASS), die met succes na langdurig gebruik fluoxetine en risperidon afbouwde, illustreren wij het belang van uitgebreide psycho-educatie aan zowel het kind als de ouders. Langzame en geleidelijke afbouw van antidepressiva en antipsychotica vergroot de kans op succesvolle dosisreductie of volledige afbouw. Kennis vanuit de volwassenenpsychiatrie en psychozorg kan helpen in de te maken keuzes en vice versa kan de ervaring uit de kinder- en jeugdpsychiatrie van het langzaam en in kleine stappen afbouwen van langdurig voorgeschreven antipsychotica, ook bij volwassenen bijdragen aan succesvolle dosisreductie. Bij kinderen en adolescenten met een autismespectrumstoornis lijkt het brein extra gevoelig voor veranderingen van medicatie. In dit artikel bespreken we de serotonine- en dopaminehypothese waarin verschillen op neurotransmitterniveau worden verondersteld bij mensen met ASS. Ouders dienen nauw betrokken te worden om het besluit tot minderen van medicatie te ondersteunen, eventuele tijdelijke terugval in het functioneren van hun kind te verdragen en om hun kind te begeleiden, terwijl zich een nieuwe balans ontwikkelt.

Leerdoelen

Na het lezen van dit artikel

- kent u het klinisch belang van langzaam en geleidelijk afbouwen van medicatie die maanden tot jaren op de kinderleeftijd is voorgeschreven
- bent u zich bewust dat tijdelijk (her)optreden of toename van klachten na een geringe dosisreductie van medicatie niet direct tot het hervatten van de 'oude' dosering hoeft te leiden
- bent u gemotiveerd kinderen en jongeren nauwlettend te begeleiden bij afbouw of staken van medicatie
- realiseert u zich dat het betrekken van de ouders bij de afbouw de kans op succesvol afbouwen van medicatie vergroot